

Rada
Evropské unie

Brusel 26. září 2022
(OR. en)

12793/22

Interinstitucionální spis:
2022/0300(NLE)

FRONT 332
COWEB 99
MIGR 269

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	23. září 2022
Příjemce:	Generální sekretariát Rady
Č. dok. Komise:	COM(2022) 491 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o podpisu Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Severní Makedonie o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Severní Makedonie jménem Unie

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 491 final.

Příloha: COM(2022) 491 final

V Bruselu dne 23.9.2022
COM(2022) 491 final

2022/0300 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o podpisu Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Severní Makedonie o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Severní Makedonie jménem Unie

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Jedním z úkolů Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentura“) je spolupracovat se třetími zeměmi v oblastech, na něž se vztahuje nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž (nařízení (EU) 2019/1896) „a to i prostřednictvím případného operativního vyslání jednotek pro správu hranic do třetích zemí“¹. Konkrétně má agentura jakožto součást Evropské pohraniční a pobřežní stráže zajistit evropskou integrovanou správu hranic², jednou z jejích složek je spolupráce se třetími zeměmi v oblastech, na něž se vztahuje nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž, s důrazem zejména na sousední třetí země a země původu nebo tranzitu pro nedovolené přistěhovalce³. Agentura může v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů spolupracovat s orgány třetích zemí příslušnými ve věcech, na které se vztahuje nařízení⁴, a může provádět činnosti související s evropskou integrovanou správou hranic na území třetí země se souhlasem této třetí země.

Podle čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896 platí, že za okolností vyžadujících vyslání jednotek pro správu hranic ze stálého útvaru Evropské pohraniční a pobřežní stráže do třetí země, v níž budou příslušníci těchto jednotek vykonávat výkonné pravomoci, uzavře Unie s dotčenou třetí zemí dohodu o postavení jednotek. Tato dohoda o postavení jednotek by měla být vypracována na základě vzorové dohody, kterou Komise vypracovala podle čl. 76 odst. 1 uvedeného nařízení. Komise přijala tuto dohodu dne 21. prosince 2021⁵.

Během vrcholu evropské migrační a uprchlické krize přicestovaly do Evropské unie přes západní Balkán stovky tisíc žadatelů o azyl a migrantů, přičemž Republika Severní Makedonie (dále jen „Severní Makedonie“) se nachází na jedné z hlavních cest pro nelegální smíšený pohyb, zejména z Řecka do Srbska. Přestože se počet osob přicházejících do Evropské unie od té doby snížil, je migrační trasa přes Severní Makedonii stále intenzivně využívána. V roce 2021 činil oficiální počet nelegálních vstupů do Severní Makedonie 20 874 osob. Osoby, které se pohybují nelegálně, jsou i nadále terčem organizovaných zločineckých skupin zapojených do převaděčství. Hrozí, že na této trase dojde k porušování jejich lidských práv. V roce 2021 zemřelo pět migrantů, kteří se v této zemi pohybovali.

V roce 2017 zahájila Evropská komise jednání se Severní Makedonií o dohodě o postavení jednotek, a to na základě předchozího nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž (nařízení (EU) 2016/1624). Jednání byla úspěšně dokončena parafováním návrhu této dohody Komisí a Severní Makedonií dne 18. července 2018. Dohoda o postavení jednotek však nebyla podepsána okamžitě a v roce 2019 bylo výše uvedené nařízení zrušeno a nahrazeno nařízením (EU) 2019/1896.

Dne 29. července 2022 obdržela Komise zmocnění Rady zahájit s Republikou Severní Makedonie jednání o dohodě o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Severní Makedonii. Jednání mezi Evropskou komisí jménem Evropské unie a Severní Makedonií o dohodě se uskutečnilo 25. srpna 2022. Komise

¹ Ustanovení čl. 10 odst. 1 písm. u) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž.

² Ustanovení čl. 71 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1896.

³ Ustanovení čl. 3 písm. g) nařízení (EU) 2019/1896.

⁴ Ustanovení čl. 73 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1896.

⁵ Sdělení COM(2021) 829 – Vzorová dohoda o postavení jednotek podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624.

se domnívá, že cílů, které Rada stanovila ve svých směrniciích pro jednání, bylo dosaženo a že dohoda je pro Unii přijatelná.

Připojený návrh rozhodnutí Rady představuje právní základ pro podpis Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Severní Makedonie o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Severní Makedonie.

Situace zemí přidružených k Schengenu

Tento návrh rozvíjí schengenské *acquis* v oblasti správy vnějších hranic. Unie však nemá pravomoc uzavřít dohodu o postavení jednotek se Severní Makedonií takovým způsobem, aby byla závazná též pro Norsko, Island, Švýcarsko a Lichtenštejnsko. S cílem zajistit, aby pohraniční stráž a další příslušní pracovníci vyslaní těmito zeměmi do Severní Makedonie požívali stejného postavení, jak bude upraveno v budoucí dohodě o postavení jednotek, měla by společná prohlášení připojená k dohodě o postavení jednotek vyjadřovat vůli uzavřít mezi Severní Makedonií a každou z těchto přidružených zemí obdobné dohody.

Toto rozhodnutí rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES; Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné. V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Posílení kontrol podél hranic Severní Makedonie bude mít pozitivní dopad na správu vnějších hranic Unie i na správu hranic samotné Severní Makedonie. Uzavření dohody o postavení jednotek by bylo spojeno s širšími cíli a prioritami spolupráce stanovenými v dohodě o stabilizaci a přidružení mezi Evropskou unií a Severní Makedonií⁶.

Uzavření dohody o postavení jednotek by též mohlo podnítit širší úsilí a závazky Evropské unie dále rozvíjet schopnosti a tím přispět k řešení krizí s cílem podpořit sbližování mezi EU a Severní Makedonií v zahraničních a bezpečnostních záležitostech.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• **Právní základ**

Právním základem tohoto návrhu je čl. 77 odst. 2 písm. b) a d) a čl. 79 odst. 2 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) ve spojení s čl. 218 odst. 5 SFEU.

Pravomoc Evropské unie uzavřít dohodu o postavení jednotek je výslovně uvedena v čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896, který stanoví, že „[z]a okolností vyžadujících vyslání jednotek pro správu hranic ze stálého útvaru ve třetí zemi, při nichž budou příslušníci jednotek vykonávat výkonné pravomoci, uzavře Unie s dotčenou třetí zemí [...] dohodu o postavení jednotek“.

Podle čl. 3 odst. 2 SFEU je uzavření mezinárodní smlouvy, pokud je stanoveno legislativním aktem Unie, ve výlučné pravomoci Unie. V čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896 se stanoví, že dohodu o postavení jednotek „uzavře Unie s dotčenou třetí zemí“. Dohoda, která má být se Severní Makedonií podepsána a uzavřena, tudíž spadá do výlučné pravomoci Evropské unie. V souladu s čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896 bude navrhovaná dohoda o postavení

⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:02004A0320\(03\)-20210909](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:02004A0320(03)-20210909)

jednotek, pokud jde o nové prvky, vycházet ze vzorové dohody přijaté Komisí, přičemž bude stavět na znění dohody již dojednaném se Severní Makedonií v roce 2018.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Nutnost společného přístupu

Dohoda o postavení jednotek umožní Evropské agentuře pro pohraniční a pobřežní stráž vysílat do Severní Makedonie jednotky Evropské pohraniční a pobřežní stráže s využitím všech možností nabízených nařízením (EU) 2019/1896. Bez tohoto nástroje lze k rozvoji a provádění evropské integrované správy hranic a podpoře Severní Makedonie při řízení značného počtu migrantů, kteří se pokoušejí přejít přes její území, vysílat pracovníky pouze na základě dvoustranných dohod s členskými státy. Za účelem lepší správy hranic Severní Makedonie je tedy třeba přijmout společný přístup.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Vzhledem k tomu, že se bude jednat o novou dohodu, nebylo možno provést hodnocení stávajících nástrojů ani kontrolu jejich účelnosti. Ke sjednání dohody o postavení jednotek se nevyžaduje posouzení dopadů.

- **Základní práva**

V souladu s 88. bodem odůvodnění nařízení (EU) 2019/1896 Komise posoudí situaci, pokud jde o základní práva, v oblastech, na které se dohoda o postavení jednotek v Severní Makedonii vztahuje, a informuje o tom Evropský parlament.

Plánovaná dohoda bude obsahovat praktická opatření týkající se dodržování základních práv a zajistí plné dodržování základních práv při výkonu činností organizovaných na jejím základě. Dohoda bude obsahovat nezávislý a účinný mechanismus pro podávání a vyřizování stížností v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2019/1896, aby bylo možné sledovat a zajišťovat dodržování základních práv při všech činnostech organizovaných na základě dohody.

- **Ochrana údajů**

S evropským inspektorem ochrany údajů se konzultují ta ustanovení dohody o postavení jednotek, která se týkají předávání údajů, pokud se podstatně liší od vzoru dohody o postavení jednotek.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Dohoda o postavení jednotek nemá sama o sobě žádné finanční dopady. Skutečné vyslání jednotek pohraniční stráže na základě operačního plánu by znamenalo náklady hrazené z rozpočtu agentury. Budoucí operace v rámci dohody o postavení jednotek budou financovány z vlastních zdrojů agentury, jak je stanoveno v ročním rozpočtovém cyklu Unie.

Příspěvek Unie na Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž je již součástí rozpočtu Unie, jak je stanoveno v závěrech Rady k dohodě o víceletém finančním rámci.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby sledování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise zajistí, aby provádění dohody o postavení jednotek bylo řádně monitorováno.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o podpisu Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Severní Makedonie o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Severní Makedonie jménem Unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 písm. b) a d) a čl. 79 odst. 2 písm. c) ve spojení s čl. 218 odst. 5 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Za okolností vyžadujících vyslání jednotek pro správu hranic ze stálého útvaru Evropské pohraniční a pobřežní stráže do třetí země, v níž budou příslušníci těchto jednotek vykonávat výkonné pravomoci, požaduje čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896¹, aby Unie uzavřela s dotčenou třetí zemí dohodu o postavení jednotek na základě článku 218 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- (2) Dne 29. července 2022 zmocnila Rada Komisi k zahájení jednání s Republikou Severní Makedonie o dohodě o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Severní Makedonie (dále jen „dohoda“).
- (3) Tato jednání byla úspěšně završena parafováním dohody.
- (4) Toto rozhodnutí rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES²; Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.
- (5) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska³, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí navazuje na schengenské *acquis*, rozhodne se Dánsko v souladu s článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí Radou, zda je provede ve svém vnitrostátním právu.
- (6) Dohoda by měla být podepsána jménem Unie s výhradou pozdějšího uzavření. Prohlášení připojené k tomuto rozhodnutí by mělo být schváleno jménem Unie,

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní strážce a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1).

² Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

³ Protokol č. 22 o postavení Dánska (Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 299).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Podpis Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Severní Makedonie o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Severní Makedonie (dále jen „dohoda“) se schvaluje jménem Unie s výhradou jejího uzavření.

Znění dohody se připojuje k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Prohlášení připojené k tomuto rozhodnutí se schvaluje jménem Unie.

Článek 3

Generální sekretariát Rady vystaví plnou moc k podepsání dohody, s výhradou jejího uzavření, osobě nebo osobám určeným Komisí.

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*